

FINANSIAKI

CZEGO CHCĘ, CZEGO POTRZEBUJĘ

*Warsztaty edukacji ekonomicznej
dla dzieci przedszkolnych*

UCZESTNICY

Uczniowie w wieku 3 – 6 lat, od 15 do 24 osób

CZAS TRWANIA

1 godz. 30 min

CELE WARSZTATÓW

- nauka odróżniania rzeczy potrzebnych od zachcianek
- poznanie pojęcia „budżet rodzinny”
- nauka planowania wydatków
- rozwijanie umiejętności rozumowania i wnioskowania
- rozwijanie umiejętności pracy w grupie
- ćwiczenie małej motoryki

PODSTAWA PROGRAMOWA¹

Edukacja: społeczny obszar rozwoju dziecka. Przedszkolak:

- obdarza uwagę inne dzieci i osoby dorosłe;
- komunikuje się z dziećmi i osobami dorosłymi, wykorzystując komunikaty werbalne i pozawerbalne; wyraża swoje oczekiwania społeczne wobec innego dziecka, grupy.

Edukacja: poznawczy obszar rozwoju dziecka. Przedszkolak:

- rozpoznaje modele monet i banknotów o niskich nominałach, porządkuje je, rozumie, do czego służą pieniądze w gospodarstwie domowym;
- wyraża swoje rozumienie świata, zjawisk i rzeczy znajdujących się w bliskim otoczeniu za pomocą języka mówionego;
- klasyfikuje przedmioty według: wielkości, kształtu, koloru, przeznaczenia, układa przedmioty w grupy.

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej. Dz.U. z 2017r., poz. 356

MATERIAŁY DO ZAJĘĆ

- wydrukowane karty „Podziel przedmioty”
- wydrukowane karty „Wojna potrzeb i zachcianek”
- wydrukowana „Lista zakupów Finansiaków”
- nożyczki
- klej
- czerwone i zielone kredki
- kartki A4
- kartki A3

PRZEBIEG ZAJĘĆ

1. Wprowadzenie (5 min)

Rozpoczynając lekcję, opowiedz dzieciom historię dotyczącą zachcianek: *Zdarza się wam czasem przejść obok cukierni albo sklepu spożywczego i – na myśl o czymś słodkim czy smacznym – poczuć ślinkę napływającą do ust? Myślę, że każdy chociaż raz doświadczył takiego uczucia. Dokładnie tak samo było z Tymonem Finansiakiem. Codziennie na drugie śniadanie Tymon zjadał kanapkę. Jednak pewnego dnia w drodze do szkoły przechodził obok cukierni i zobaczył pięknie wyglądający torcik czekoladowy. Ciacho sprawiało wrażenie wyśmienitego i chłopiec nie mógł przestać o nim myśleć. Był tak zaabsorbowany słodkimi myślami, że zgubił swoją deskorolkę i spóźnił się do szkoły. Na dodatek podczas lekcji nie mógł się skoncentrować, bo myślami był przy zachciance. Czekoladowy torcik tylko na chwilę wyparł z myśli Tymona migoczące jojo, o którym marzył od kilku dni.*

2. Nasze zachcianki (15 min)

Tymon chce zjeść czekoladowy torcik. Dodatkowo od pewnego czasu bardzo zależy mu na tym, by mieć migoczące jojo. A jakie wy macie zachcianki? Zachcianki, czyli coś, co chcemy mieć, ale nie jest nam tak naprawdę potrzebne i damy sobie radę bez tego. Ja na przykład chciałabym mieć nowy naszyjnik, bo lubię biżuterię. Powiedzcie mi, jakie są wasze zachcianki? Co takiego każde z was chciałoby mieć? Pozwól dzieciom się wypowiedzieć, następnie poproś je o narysowanie ich zachcianek na kartce.

3. Świnka skarbonka i moneta – zabawa ruchowa (10 min)

Zaproponuj dzieciom zabawę ruchową w świnkę skarbonkę i monetę. Polecenie: *Dobieracie się w trójki. Dwie osoby z trójki chwytają się za ręce i tworzą skarbonkę. Trzecia osoba staje między wami, w środku skarbonki i jest monetą. Gdy wypowiem hasło: „świnka skarbonka”, osoby ze skarbonki się rozdzielają i szukają sobie kogoś innego do nowej skarbonki. Uwaga! Żadna świnka skarbonka nie może zostać pusta. Każda z was ma mieć w środku swoją monetę. Na hasło: „moneta”, monety szukają swoich nowych skarbonek. Gdy wypowiem hasło: „zachcianki”, skarbonki i monety rozsypują się po sali. Zabawę powtórz kilka razy.*

4. Zachcianki czy potrzebne rzeczy? (12 min)

Pokaż dzieciom slajdy „Podziel przedmioty” i ustal wspólnie z nimi, co jest potrzebą, a co zachcianką. Następnie podziel dzieci na grupy 4–5-osobowe. Każdej z grup rozdaj wydrukowane zadanie „Podziel przedmioty”. Poproś, by dzieci podzieliły przedmioty na dwie grupy: zachcianki oraz rzeczy potrzebne. Omów z dziećmi ich wybory.

5. Podsumowanie różnic: rzeczy potrzebne a zachcianki (3 min)

Podsumowując poprzednie zadanie, podkreśl: *Każdy z nas ma zachcianki oraz ważne potrzeby. Nie możemy jednak kupić ani mieć wszystkiego, na co mamy ochotę. Każdy z nas podejmuje decyzje, co sobie kupić. Jeśli wydamy pieniądze na jakiś produkt, to tych samych pieniędzy nie będziemy mogli wydać na coś innego. Za pieniądze możemy kupować różne rzeczy, na przykład jedzenie, ubrania, zabawki. Każda rzecz ma określoną wartość, a to znaczy, że kosztuje określoną ilość pieniędzy. Gdy podejmujemy decyzję, co kupić, zastanówmy się, czy nasz przyszły zakup jest nam rzeczywiście potrzebny, czy może jest to tylko zachcianka. Ważne, żebyśmy pieniądze wydawali przede wszystkim na rzeczy potrzebne, a jeśli nam coś zostanie lub coś zaoszczędzimy, dopiero wtedy możemy te środki przeznaczyć na zachcianki. Zawsze też możemy podpowiedzieć naszym bliskim, że chętnie dostaniemy zachciankę na urodziny czy od Mikołaja.*

6. Wojna potrzeb i zachcianek rodziny Finansiaków – gra (25 min)

Niektóre potrzeby są wspólne dla całej rodzinki Finansiaków, inne są indywidualne. Na przykład tata już nie potrzebuje podręczników, za to musi kupić benzynę, by dojechać do pracy. Zachcianki każdy ma inne, choć niekiedy podobne – zarówno Tymon, jak i Nina, marzą o nowej grze planszowej, ale Nina woli grę o czarodziejach, a Tymon – o robotach.

Dobierz dzieci w zespoły 2-osobowe. Każde dziecko otrzymuje kartę „Wojna potrzeb i zachcianek” innego Finansiaka. Wykorzystanie kart różni się w zależności od wieku dzieci.

Zadanie dla 4-latków: *Finansiaki mają głowy pełne pomysłów, co każdy z nich chciałby kupić dla siebie. Każdy Finansiak ma swoje potrzeby i zachcianki. Zakreślcie rzeczy potrzebne czerwoną kredką, a zachcianki zieloną. Gotowe? Teraz wspólnie policzmy, kto z Finansiaków miał najwięcej potrzeb, a kto najwięcej zachcianek.*

Dzieci w wieku 5-6 lat wycinają karty samodzielnie. Następnie grają w Wojnę potrzeb i zachcianek. Polecenie: *Położcie karty przed sobą obrazkiem do dołu. Liczycie wspólnie: „raz, dwa, trzy” i na „trzy” każdy z was kładzie na stole jedną kartę obrazkiem do góry. Zdecydujcie, czy wasze karty przedstawiają potrzeby, czy zachcianki Finansiaków. Osoba, której karta przedstawia potrzeby, wygrywa. W nagrodę zabiera obie karty i kładzie je na spodzie swojego stosu. Jeśli oboje macie potrzeby lub zachcianki, oznacza to stan wojny. Aby ją rozstrzygnąć, dokładacie po jednej karcie na stół i decydujecie, która z nich przedstawia potrzeby, a która zachcianki. Potrzeby wygrywają, a właściciel w nagrodę zbiera wszystkie cztery karty i kładzie je na spodzie swojego stosu. Wygrywa ta osoba, która zdobędzie najwięcej kart.*

7. Lista zakupów Finansiaków – (20 min)

Mama i tata spisali różne rzeczy, które przydałyby się w domu. Dzieci i Dino też mają kilka pomysłów. Jednak w budżecie domowym, czyli w takiej rodzinnej skarbonce, jest określona ilość pieniędzy i nie można kupić wszystkiego. Skąd się biorą pieniądze w budżecie domowym? Wpływają z wynagrodzenia za pracę rodziców i muszą wystarczyć na wszystko: prąd, wodę, jedzenie, leki, ubrania itd. oraz oszczędności. Dlatego też pieniądze w budżecie domowym w pierwszej kolejności przeznaczamy na rzeczy potrzebne. Pomóżmy Finansiakom w podjęciu mądrych finansowo decyzji.

W różnych miejscach sali umieść karteczki wycięte z karty „Lista zakupów Finansiaków” – tyle, ile będzie grup dzieci. Podziel dzieci na zespoły 4–5-osobowe. Pokaż slajd z pustą lodówką i powiedz: *Finansiaki mają pustą lodówkę. Poszukajcie w naszej sali karteczek z rysunkami zdrowego jedzenia. Dodamy je do listy zakupów Finansiaków.* Pokaż slajd z podartymi ubraniami. Powiedz: *Tymonowi i Ninie podczas zabawy zniszczyły się ubrania. Poszukajcie w sali potrzebnych ubrań dla dzieci, wpiszemy je na listę zakupów.* Pokaż slajd z łazienką. Powiedz: *Zobaczcie, w łazience Finansiaków skończyły się kosmetyki i chemia gospodarcza. Poszukajcie w naszej sali odpowiednich produktów.*

Na zakończenie zabawy wręcz każdej grupie kartkę A3 jako listę zakupów Finansiaków. Wszystkie dzieci w każdej z grup przyklejają potrzebne

zakupy. Wykorzystaliście świetnie budżet domowy Finansiaków. Zostało im trochę pieniędzy, które możecie przeznaczyć na zachciankę lub odłożyć oszczędności do świnki-skarbonki. Każda z grup decyduje, czy chcecie pieniądze wydać na zachciankę, na przykład na nową zabawkę, czy przeznaczyć na oszczędności na wspólne rodzinne wakacje. Narysujcie wasz wybór na końcu listy.